

Posudek diplomové práce

Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy

Katedra francouzského jazyka a literatury

Autor/Autorka diplomové práce: **Bc. Tereza Dejmalová**

Název práce: *Enseignement bilingue franco-tchèque dans les écoles en République tchèque*

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Tomáš Klinka

Téma francouzsky psané diplomové práce Bc. Terezy Dejmalové je plně vyjádřeno jejím názvem, jehož překlad zní „Francouzské-česká bilingvní výuka ve školách v České republice“. Autorka si klade za cíl vztáhnout své předchozí teoretické bádání v oblasti bilingvismu (viz autorčina obhájená závěrečná práce bakalářského studia) na oblast České republiky, a to jak po stránce administrativní organizace studia, tak formou praktického výzkumu, který sleduje reálné naplňování cílů bilingvní výuky na specializovaných českých gymnáziích. Cíle práce jsou popisné, autorce jde zejména o ujasnění aktuální situace a zkoumání míry realizace teoreticky hláсанých nároků na bilingvní výuku v praxi.

Struktura práce výše uvedeným cílům odpovídá. Autorka postupuje od obecnějších teoretických exkurzů k popisu konkrétní situace v České republice, práce pak končí případovou studií na dvou středních školách. V úvodních teoretických pasážích se diplomantka drží tématu, nesnaží se pouze „překlopit“ předchozí závěrečnou práci do textu práce diplomové, jde jí spíše o výběr těch témat, která použije v dalších částech práce. Ceníme si zejména snahy o jasné definování terminů, které se v literatuře často vyskytují, ale jejich přesný obsah je někdy ne zcela jasný (např. *EMILE*, *immersion*, *scaffolding*) – autorka tyto termíny definuje nejen jasně, ale dokáže se definic držet i ve výzkumné části. Jediné kolísání, které jsme v textu našli, je mezi výrazy „éducation bilingue“ a „enseignement bilingue“ (str. 16). I vzhledem k předchozí práci autorky je text opřen o aktuální bibliografické zdroje, které se neomezují jen na monografie, ale zahrnují i dokumenty administrativní či elektronické. Teoretická část tak netrpí větším množstvím výroků bez opory v literatuře. K přehlednosti práce přispívají i shrnující pasáže mezi hlavními kapitolami, ve kterých se autorka snaží odkazovat předešlé pasáže k těm následujícím.

Těžiště textu Bc. Terezy Dejmalové pak vidíme v praktickém sledování výuky na gymnáziích *Na Zatlance* a *Jana Nerudy*. Z analýzy organizace výuky jasně vyplývá rozdíl mezi tzv. evropskými a bilingvními sekce, odlišná pojetí cílů výuky ve francouzském jazyce na těchto školách i dvojí koncepce práce se studenty. Hodnotíme též kladně to, že autorka své závěry opřela jak o vlastní pozorování, tak o rozhovory s učiteli. Chybí tak snad jen pohled samotných žáků.

Obecně pak hodnotím kladně autorčinu snahu o vyvážený pohled na bilingvní výuku. Práce nepodléhá jednostrannému (pozitivnímu či negativnímu) náhledu a všímá si i rizik, která tento typ organizace výuky přináší.

Po formální stránce pak práce obsahuje všechny povinné části, je psána kultivovanou francouzštinou bez většího množství chyb či překlepů (snad až na oddělení determinantů s apostrofem na konci řádků, které vzniklo při finálním tisku a které autorka opravila formou *errata*). Práci tedy **doporučuji k obhajobě**.

Jako otázky pro autorku do diskuse vybírám tyto:

- 1) V práci píšete o jazykové interferenci žáků v bilingvních/evropských sekcích. Všimla jste si i interferencí v oblasti strategií učení či konceptů. Ovlivňuje myšlení „českého žáka“ jeho úspěch i v předmětech, které se učí „po francouzsku“?
- 2) V textu narážíte na to, že žáci, kteří se učí předměty jako dějepis či matematika v jiném, než mateřském jazyce, mohou dosahovat v těchto předmětech lepších výsledků, než jejich vrstevníci z „normálních“ škol. Proč tomu tak je?
- 3) Jaké aspekty, na které jste se zaměřila při pozorování ve školách, se zkoumaly nejhůře? Které jste opomenula a jak byste v budoucnu navrhla rozšíření či nové pojetí vlastního výzkumu (mimo logické zvětšení zkoumaného vzorku škol, který je pro obecně platné závěry samozřejmě nedostatečný)?

Dne 4. 1. 2015

Mgr. Tomáš Klinka